

ECHO

ZACHODNIOPOMORSKIEJ WSI

Nr 02/2022

MRIRW ODPOWIADA NA WNIOSEK 9
RADY KOBIET KRIR W SPRAWIE EZŁ

POMOC DLA ROLNIKÓW 12
UTRZYMUJĄCYCH LOCHY I PROSIĘTA –
MOŻNA SKŁADAĆ WNIOSKI O POMOC

XIX OGÓLNOKRAJOWY KONKURS 14
BEZPIECZNE GOSPODARSTWO ROLNE

**Bank Spółdzielczy
w Goleniowie**

**Kredyt WŁASNY HEKTAR
na zakup ziemi**

- okres kredytowania do 15 lat
- kredyt do 800 000 zł

O szczegóły pytaj w placówkach Banku:
NOWOGARD, MASZEWO, LOBEZ, WĘGORZYNO, CHOCIWEL,
GOLENIÓW, DOBRZANY, DOBRA, IŃSKO, STEPNIKA

www.bsgoleniow.pl

Zachodniopomorska Izba Rolnicza

Prezes Izby: Andrzej Karbowy
Wiceprezes Izby: Jerzy Mariak
Członkowie Zarządu: Mirosław Ignaszak, Kazimierz Kuligowski, Anna Rydzkowska
Zajmujemy się w szczególności:

- bezpłatnym doradztwem prawnym;
- działalnością szkoleniową;
- zbieraniem opinii, wniosków, analiz i informacji gospodarczych;
- działaniem na rzecz tworzenia rynku rolnego;
- pomocą w powoływaniu zrzeszeń i stowarzyszeń producentów rolnych;
- doradztwem w zakresie produkcji rolniczej;
- współpracą z jednostkami doradztwa rolniczego;
- działaniem na rzecz rozwoju infrastruktury rolnictwa i wsi;
- doradztwem w zakresie poprawy jakości produktów rolniczych;
- promowaniem produktów rolniczych i ich eksportu;
- działaniem na rzecz ochrony środowiska i wiejskiego dziedzictwa kulturowego.

Echo Zachodniopomorskiej Wsi: pismo Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej.

Adres redakcji:

ul. Chmielewskiego 22A/9, 70-028 Szczecin

tel. 91 484 40 72

e-mail: izba@zir.pl

www.zir.p

ul. Słowiańska 5, 75-846 Koszalin

tel. 94 346 05 14

e-mail: koszalin@zir.pl

www.zir.pl

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Szanowni Państwo!

Wiele emocji budzi Europejski Zielony Ład. Rolnicy zdają sobie sprawę, że nie można prowadzić tylko ekologicznej produkcji, wieś to przede wszystkim produkcja konwencjonalna – dla wszystkich kierunków jest miejsce.

Politycy wyjaśniają, że Europejski Zielony Ład to program, który wskazuje cele do realizacji, nie jest to przepis, który ma być bezwzględnie egzekwowany. Obawy rolników nie tylko polskich, ale także europejskich są w pełni uzasadnione.

Strategie dotyczące rolnictwa: od pola do stołu i bioróżnorodność są jeszcze opracowywane, a na ich ostateczny kształt mogą mieć wpływ sami rolnicy, którzy cały czas mogą wносить swoje uwagi. Wierzę, że wykorzystamy ten czas w obronie naszych spraw.

Andrzej Karbowy – Prezes Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej

Spis treści

INFORMACJE ZACHODNIOPOMORSKIEJ IZBY ROLNICZEJ	4
POSIEDZENIE ZARZĄDU ZIR.....	4
POSIEDZENIA RAD POWIATOWYCH ZIR	4
WARSZTATY POD NAZWĄ „DOMOWE SPOSOBY TŁOCZENIA OLEJU – ZRÓB TO SAM”	6
INFORMACJE KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH.....	8
INFORMACJE AGENCJI RESTRUKTURYZACJI I MODERNIZACJI ROLNICTWA.....	12
INFORMACJE KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO	14
XIX OGÓLNOKRAJOWY KONKURS BEZPIECZNE GOSPODARSTWO ROLNE	14
SMAKI ZAMKNIĘTE W SŁOIKU – leczo z cukinii	17
KĄCIK KULINARNY czyli naucz się robić sam, co lubisz jeść	18

INFORMACJE ZACHODNIOPOMORSKIEJ IZBY ROLNICZEJ

POSIEDZENIE ZARZĄDU ZIR

W dniu 25 lutego 2022 r. odbyło się posiedzenie Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej. Posiedzenie rozpoczął oraz poprowadził Prezes ZIR Andrzej Karbowy.

Spotkanie w dużej mierze poświęcone było omówieniu tematu związanego z aktualną sytuacją w rolnictwie, nie tylko na terenie województwa zachodniopomorskiego. Obecna sytuacja w rolnictwie nie jest najlepsza, dlatego też jak poinformował Prezes ZIR pan Andrzej Karbowy podczas posiedzenia członkowie KRIR przyjęli stanowisko dotyczące przede wszystkim wysokich cen środków do produkcji rolnej oraz nadal trudnej sytuacji głównie na rynku trzody chlewnej, pod którym podpisuje się również Zarząd Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej. Jak podkreślał wielokrotnie również i Zarząd ZIR notowane od kilku miesięcy drastyczne wzrosty i wahania cen m.in. nawozów azotowych niekorzystnie wpływają na moż-

liwość prowadzenia racjonalnej gospodarki nawozowej w poszczególnych gospodarstwach rolnych. Prowadzi to do zmniejszenia nawożenia, co jest sprzeczne z podstawowymi zasadami zintegrowanej ochrony przed szkodnikami, co ostatecznie prowadzi do spadku plonów i jakości upraw.

Następnie Prezes ZIR pan Andrzej Karbowy przedstawił obecnym informację z piątkowego spotkania tj. 18.02.2022 r., które odbyło się w Warszawie z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi panem Henrykiem Kowalczykiem, gdzie głównie poruszono tematy związane m.in. z suszą oraz problemami z aplikacją suszową, ubezpieczeniami upraw, szkód łowieckich, opłat redystrybucyjnych, ekoschematów, zadłużeniem rolników – licytacja rolników z nieruchomości.

Kolejnym poruszone przez Zarząd ZIR tematem było składanie przez koła łowieckie wniosków o wydzierżawienie

obwodów łowieckich, ponieważ z mocy obowiązujących przepisów (art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw) aktualne dzierżawy obwodów łowieckich obowiązują do dnia 31 marca 2022 r. Oznacza to, że rok 2022 jest ostatnim rokiem ich obowiązywania. Podjęcie takich decyzji było konieczne, chociażby dlatego że utrata ważności obowiązującego podziału obwodów przy niedokonaniu nowego podziału zgodnie z podziałem administracyjnym doprowadziłaby do sytuacji, w której w części kraju niemożliwe byłoby prowadzenie gospodarki łowieckiej.

Po szerokim omówieniu bieżących spraw, Zarząd ZIR zapoznał się ze wstępnym wykonaniem wpływów i wydatków za 2021 rok, po czym na zakończenie przeanalizowano korespondencję jaka wpłynęła do Biura Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej w ostatnim czasie.

W związku z tym, że w spotkaniu nie brały udziału osoby szczegółowo znające temat, uzgodniono, że powyższe załączenia są propozycją i wstępem do kolejnych rozmów o możliwościach rozdysponowania gruntów po spółce Agrowar na rzecz okolicznych rolników prowadzących rodzinne gospodarstwa rolne.

W drugiej części spotkania Prezes ZIR omówił ostatnie sprawy jakimi zajmowała się Izba Rolnicza, odnosząc się w dużej mierze do ostatniego protestu, sytuacji na rynku nawozów oraz kwestii systemu szacowania suszy i działania aplikacji suszowej.

4 lutego 2022 roku odbyło się posiedzenie rady powiatowej powiatu Koszalin. Posiedzenie od powitania zaproszonych gości i członków rady powiatowej rozpoczęła przewodnicząca pan Kazimierz Kuligowski, po czym omówił prace Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej oraz rady powiatowej za 2021 rok.

Następnie przewodniczący wraz z Prezesem ZIR panem Andrzejem Karbowym przekazali obecnym informację o spotkaniu z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi panem Henrykiem Kowalczykiem z rolnikami, do którego doszło w dniu 3 lutego br. w Zachodniopomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach. Zachodniopomorscy rolnicy oczekiwali od Ministra spełnienia ich postulatów. Wśród tych najważniejszych był ten związany z przyjmowaniem wniosków o szkody spowodowane przez suszę. Przyjazd Ministra był jednym z postulatów rolników w trakcie protestu rolników z dnia 18 stycznia. W trakcie tegoż spotkania omówiono również inne tematy i wypracowano na miejscu poniższe uzgodnienia:

- szacowanie szkód i odszkodowania za suszę – jest ściśle określona propozycja – powyżej 60% strat w aplikacji IUNG – 1000 zł/1 ha (dla ubezpieczonych) – 500 zł (dla nieubezpieczonych); od 5%–60% straty – 500 zł/ha (dla ubezpieczonych) i 250 zł (dla nieubezpieczonych),
- ceny nawozów (obniżony VAT do 0%, oczekiwanie na zgodę KE w kwestii zezwolenia na dopłaty polskiego rządu do nawozów (500 zł do 1 ha) – apel do KE premiera Mateusza Morawieckiego oraz oficjalny wniosek do KE europoła Joachima Brudzińskiego); lub wpisania zakładów azotowych na listę przemysłu energochłonnego),
- ubezpieczenia rolnicze – 2/3 kwoty dopłaty Rządu, ubezpieczenia rolnicze w jednym filarze z szacowaniem przez rzeczoznawców (gł. z ODR) w kwestii suszy,
- szkody w gospodarstwie – oddzielenie produkcji roślinnej od zwierzęcej,
- kredyty rolnicze – restrukturyzacja odsetek i wydłużenie spłat (lub tzw. rok przestoju),

- holding spożywczy (konkretne przyspieszenie),
- dopłaty do loch – do urodzonych przez nie prosiaków (za 10 urodzonych prosiąt 1000 zł).

Kolejno głos zabrał Delegat do KRIR pan Stanisław Baliński, który poinformował obecnych o projekcie ustawy „o zmianie ustawy o izbach rolniczych oraz niektórych innych ustaw”, który omówiony został na spotkaniu Krajowej Rady Izb Rolniczych w dniu 4 stycznia br. oraz o wnioskach składanych przez ZIR, dotyczących m.in.: przekazywanie gospodarstw a przejście na emeryturę, możliwość łączenia stażu pracy ZUS i KRUS, płacenie wyższych składek – otrzymywanie wyższych emerytur. Zdaniem Delegata do KRIR ważne, aby przedstawiciel izby uczestniczył w pracach komisji w przyznawaniu obwodów łowieckich.

Na zakończenie posiedzenia przewodniczący rady powiatowej zgłosił wniosek do Zarządu o zakup drona dla powiatu koszalińskiego, który będzie pomocny w szacowaniu szkód łowieckich.

POSIEDZENIA RAD POWIATOWYCH ZIR

2 lutego 2022 r. o godz. 9.00 w Gminnym Centrum Kultury w Dolicach odbyło się posiedzenie Rady Powiatowej ZIR w Stargardzie. Gośćmi na spotkaniu byli Zastępca Wójta Dolice Czesław Kopacki, p.o. Zastępcy Dyrektora KOWR Ot w Szczecinie p. Jarosław Staszak oraz Prezes ZIR Andrzej Karbowy.

Tematem posiedzenia było omówienie rozdysponowania gruntów po spółce Agrowar Warszyn oraz gruntów o powierzchni 857 ha przekazanych na rzecz spółki OHZ Lubiana w Lubianie.

Na wstępie Przewodnicząca Rady powiatowej ZIR w Stargardzie podziękowała za przybycie i powitała zebra-

nych członków rady oraz zaproszonych gości i licznie przybyłych rolników. Na wstępie odniesiono się do informacji jakie docierają do rolników w kwestii utworzenia Ośrodka Produkcji Rolniczej na gruntach po spółce Agrowar. Zebrani rolnicy negatywnie odnieśli się do tych sugestii. Okoliczni rolnicy wyrażają bardzo duże zainteresowanie powiększaniem prowadzonych przez siebie gospodarstw rodzinnych, tym samym uznano, że nie ma celowości utworzenia OPR na tych nieruchomościach.

Z uwagi na to, że wielu rolników deklaruje chęć wzięcia udziału w przetargach na nieruchomości pochodzące ze Spółki AGROWAR Warszyn, zapro-

ponowano podział przedmiotowych gruntów, na działki o powierzchni w przedziale pomiędzy średnią krajową, a średnią wojewódzką (w zależności od ukształtowania terenu), co umożliwi przeprowadzenie jak największej liczby przetargów ofert pisemnych – około 40 przetargów. Przetargi ofertowe gwarantują prawidłowy podział gruntów wśród chętnych rolników.

Odnosnie gruntów z zabudowaniami zaproponowano ich podział zgodnie z naturalnymi uwarunkowaniami terenowymi na około 4–6 większych nieruchomości zabudowanych (do powierzchni ok 50 ha) i przeznaczenie ich do rozdysponowania w przetargach organicznych.

11 lutego 2022 roku odbyło się posiedzenie rady powiatowej powiatu Świdwin.

Spotkanie rozpoczęło się od szkolenia PZDR nt. „PROW” oraz „Upowszechnianie informacji na temat zasad zapobiegania ASF i grypie ptaków”. Zostały omówione wymagania dla gospodarstw utrzymujących trzodę chlewną. Mycie, odkażanie, zmiana odzieży i obuwia ochronnego to min. elementy obowiązku. Intensywność zarażeń mocno wzrasta od czerwca do września – nasuwa się wniosek, że jest

to czas, w którym następuje nasilenie prac polowych i więcej przejazdów. Bezwzględnie powinny być umieszczone maty dezynfekcyjne (folie + trociny), wjazdy do gospodarstw – prowadzony rejestr wejść do gospodarstwa.

W obowiązku jest również program monitorowania gryzoni, dokumentacja np. z przebiegu leczenia, padłych zwierząt, a także wstępu osób do gospodarstwa.

Pan Władysław Bieniek skierował pytanie, co w przypadku gdy padnie zwierzę, utylizacja w 100% powinna

być przez ARiMR, a rolnicy otrzymują „częściową” fakturę np. 1/3 kwoty do zapłacenia i rozmowa telefoniczna jest taka, że rolnik nie musi płacić ale jak zapłaci to czyj to jest koszt itd.? – prośba o wyjaśnienie sytuacji.

Obecnie w powiecie świdwińskim gospodarstw utrzymujących trzodę jest 36 (w tym 2 fermy). W 2008 r. było 393 stad.

Ptasia grypa rozprzestrzenia się mocno już na powiaty, w której do tej pory nie było zagrożenia. W związku z tym obostrzenia dalej obowiązują.

Drób tylko pod zadaszeniem i teren szczególnie ogrodzony.

Andrzej Czerwiński – PROW – wybrane zagadnienia w 2022 roku – do końca roku stare zasady. Harmonogram naborów na stronie ARiMR.

1 MR z Restrukturyzacją małych gospodarstw

3 działalność pola rolnicze (prawdopodobnie ostatni nabór).

ARiMR – Andrzej Adamczewski, Kierownik BP oraz Naczelnik Piotr Iskra omówili stan realizacji płatności w powiecie. Obsługa wniosków z kampanii 2021 jest praktycznie zakończona. Ilość spraw to ponad 3700 – materiał siewny, susza, OB, ONW, PRŚ, RE zaliczki, wsparcie dla 25 KGW, pomoc dla pszczelarzy. Od 1 kwietnia do czerwca będzie możliwość otrzymania pomocy w ramach dopłaty do loch. Są działania w których realizacja jest w 100%, pozostałe w granicach powyżej 90%.

Anna Rydzkowska członek Zarządu ZIR, podziękowała za zorganizowanie spotkania. Przybliżyła obecną sytuację rolnictwa w kraju i w województwie. Jako Izba bronimy wizerunku polskiego rolnika. Problemy, którymi zajmował

się w ostatnim czasie to przede wszystkim susza, oraz brak konkretnych rozwiązań pomocowych i systemowych w tym temacie. To również temat KRUS (po 30 latach funkcjonowania KRUS zostały podniesione świadczenia chorobowe, emerytury z pozostawionym gospodarstwem mają obowiązywać

od trzeciego kwartału 2022 r. Inne tematy to m.in. brak opłacalności produkcji zwierzęcej, zielony ład, nawozy, zwrot akcyzy 10%, rozdzielić produkcję zwierzęcą od roślinnej (wrócić do treści Rozporządzenia z 2018 r.), przy zwiększonej składce KRUS jest propozycja dodatku do emerytury.

WARSZTATY POD NAZWĄ „DOMOWE SPOSOBY TŁOCZENIA OLEJU – ZRÓB TO SAM”

W dniach 22–24 stycznia 2022 r. w Hotelu „Muszelka” w Kołobrzegu odbyło się szkolenie zainicjowane przez Komisję do spraw Rodzin z Obszarów Wiejskich Zachodniopomorskiej Izby

Rolniczej, w którym uczestniczyły panie reprezentujące Rady Powiatowe ZIR oraz Zarząd. Tematem szkolenia był „Olej z pierwszego tłoczenia w gospodarstwie domowym”. Prezentację

tłoczenia olejów na zimno poprowadziła pani Sylwia Dunowska – członkini RP Gryfino – specjalistka od olejów roślinnych, a jednocześnie ich producentka, podczas lockdownu zajęła się

produkcją oleju na zimno z nasion rzepaku, uprawianego na własnych polach. W trakcie pokazu uczestnicy mieli okazję obejrzeć jak pracuje prasa do tłoczenia na zimno olejów oraz dowiedzieli się o wartościach zdrowotnych zimno tłoczonych olejów roślinnych. W trakcie prezentacji prowadząca udzieliła wyczerpujących informacji na temat właściwości mniej znanych olejów, np. z czarnuszki, ostropestu czy wiesiołka. Częścią pokazu była degustacja świeżo wytłoczonych olejów. Dodatkowo odbyły się warsztaty manualne z tworzenia biżuterii. Uczestnicy wyjazdu zarówno panie jak i panowie mogli wykazać się swoimi umiejętnościami w tworzeniu biżuterii, a wszystko to pod okiem prowadzącej pani Władysławy Gruszczynskiej.

Na zakończenie szkolenia wszystkie panie otrzymały kwiaty od Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej, za zaangażowanie i pracę na rzecz samorządu rolniczego i roli kobiet na wsi.

Wszyscy uczestnicy szkolenia korzystali z uroków Kołobrzegu, przebywa-

jący poddani byli ciągłej inhalacji, gdyż jest to strefa największego stężenia jodu – wrócili do domów „wioząc” ze sobą wspaniałe wspomnienia i pamiątki.

Przygotowała przewodnicząca Komisji ds. Rodzin
Wanda Wilk

W dniu 21.02.2022 r. odbyło się posiedzenie rady powiatowej ZIR powiatu Szczecinek.

Spotkanie otworzył przewodniczący RP Jerzy Mariak. Zgodnie z porządkiem obrad tematy omawiane to:

Sprawy bieżące w rolnictwie. Sytuacja ekonomiczna gospodarstw w powiecie szczecińskim i województwie zachodniopomorskim.

Planowane inwestycje okołorolnicze w powiecie szczecińskim, sprawy różne oraz wolne wnioski.

Gościem spotkania był Ryszard Jasionas, Wójt Gminy Szczecinek.

Rozmowy skoncentrowane były w szczególności na obecnej sytuacji w rolnictwie, przede wszystkim spadek dochodów w gospodarstwach bez względu na kierunki produkcji. Rolnicy jednogłośnie stwierdzili że, każde gospodarstwo, które zechce, mogło utrzymywać 1–3 szt. trzody jako samowystarczalne, lecz celowo wygaszana jest produkcja zwierzęca nie bacząc na bezpieczeństwo żywnościowe kraju. Cena zbóż spada a środki do produkcji droższą (nawozy, środki ochrony, paliwo).

Wójt poinformował zebranych o kilku ważnych zamierzeniach będących w planie realizacji na terenie zarówno gminy i powiatu. Zużycie i dostawa energii bilansuje się, dlatego należy uzbroić powiat w energię tzn. zabezpieczyć mieszkańców m.in. rolników i firmy, które będą chciały inwestować w „zieloną energię”. Linie podziemne, co kilka kilometrów łączy. Jest to szansa na stabilizację dostępu do energii.

System, który powstanie będzie potrzebny do zagospodarowania energii do wytwarzania wodoru (neutralność energetyczna, jedna miejscowość – jedno zabezpieczenie energetyczne). Obecnie obszary wiejskie są narażone na 99,9% awarii, leżą po stronie drzew. Drzewa, które zagrażają należy obowiązkowo wycinać. Co zrobić, gdy drzewo (wiatrołom) leży na polu rolnika? Należy odciąć i przerzucić do lasu. W przypadku rowów oznaczonych „W” – rolnik musi zgłosić do UG o pozwolenie wycięcia drzew, a w przypadku „R” nie musi rolnik występować o pozwolenie na wycięcie. Informacja i uchwały poszczególnych sejmików wojewódzkich dot. zakazu stosowania kotłów jest skracana średnio o dwa lata w stosunku do przepisów UE, np.: od 1 lipca 2024 zakaz stosowania kotłów klasy 3 lub 4; od 1 lipca 2026 zakaz stosowania kotłów klasy 5; od 1 lipca 2026 zakaz używania urządzeń grzewczych na paliwa stałe, jeśli istnieje możliwość przyłączenia do sieci gazowniczej lub ciepłowniczej. Dlaczego Polska (woj. zachodniopomorskie) skraca czas na przystosowanie ogrzewania?

– Wniosek o zmianę przepisów dot. naliczania podatku rolnego ponieważ ceny zbóż są niestabilne i np. w przyszłym roku podatek rolny wzrośnie m.in. o 30% i to może być kolejny element obniżający dochody w gospodarstwach. Czy nie byłoby korzystniej dla rolników, aby nie brać średniej z 11 miesięcy ale np. z ostatnich 3 lat, tak jak brana jest średnia z ostatnich 3 lat

przy pomocy de minimis? Jest wiele tematów, o których zbyt rzadko się rozmawia np. ograniczenie dot. regulacji wody w rolnictwie i leśnictwie – powinien to być Narodowy program wodny. Wprowadzić systemy nawodnień (deszczownie) doprowadzenie do pól rolników – cały program powinien zakładać zbieranie wody, jeziora, rzeki. Gospodarka wodna jest zła m.in. nadmierne opady, zastoiny.

J. Mariak poruszył temat braku zaliczek dopłat, są rolnicy, którzy do tej pory nie otrzymali zaliczki. Udzielił informacji po ostatnim spotkaniu z Ministrem Rolnictwa w którym uczestniczył również min. z RP E. Mieczał – w ciągu 2–3 tygodni będzie uruchamiana pomoc „susзова” dla rolników. Od 5% strat w uprawie do 30% – pomoc de minimis, powyżej 30% – pomoc publiczna, umorzenia czynszu dzierżawnego, możliwość przełożenia rat w KOWR dot. spłaty rat przy zakupie ziemi. W sprawie cen nawozów – czekamy na odpowiedź z Komisji Europejskiej. Oddzielić produkcję roślinną od zwierzęcą przy szacowaniu strat w aplikacji. Zielony ład – do czerwca można składać uwagi i propozycje rozwiązań. Problem z ubezpieczeniami rolniczymi – jest propozycja obowiązkowego i powszechnego, ale nie wszyscy zgadzają się na obowiązkowe ubezpieczenie. Brak definicji rolnik aktywny. Regionalizacja, szkody łowieckie i szkody wyrządzone przez ptaki chronione – temat nierozwiązany, odbudowa małego przetwórstwa.

INFORMACJE KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH

Jest szansa na wypłatę rekompensat za ziemniaki zutyliżowane w 2021 r.

Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych przekazał 28 stycznia 2022 r. do resortu rolnictwa pozytywną opinię do przedstawionego do zaopiniowania projektu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa. Wprowadzane zmiany były oczekiwane przez rolników i wnioskowane przez samorząd rolniczy.

Rozporządzenie wprowadzi przepisy epizodyczne, które spowodują, że Główny Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa zmieni w 2022 r. z urzędu decyzje o odmowie udzielenia dotacji,

wydane w 2021 r. w związku z wyczerpaniem środków finansowych przeznaczonych na ten cel w ustawie budżetowej na rok 2021, udzielając tych dotacji ze środków przeznaczonych na ten cel w ustawie budżetowej na rok 2022.

Zdaniem samorządu rolniczego wprowadzenie w przepisach ww. rozporządzenia przepisu epizodycznego jest uzasadnione, pozwoli to bowiem na wypłatę dotacji producentom rolnym, którzy w 2021 roku otrzymali decyzje odmawiające udzielenia dotacji, mimo że spełniali wymagania formalne oraz merytoryczne, tj. zutyliżowali bulwy ziemniaka porażone głównie bakterią *Clavibacter sepedonicus* oraz *Ralstonia solanacearum*.

W uzasadnieniu projektu czytamy, że w roku 2021 kwoty ujęte we wnioskach o udzielenie dotacji na dofinansowanie kosztów ochrony roślin znacznie przekroczyły środki finansowe przeznaczone na ten cel w ustawie budżetowej. Wydano decyzje odmawiające udzielenia dotacji na kwotę 7 255 587,80 zł, mimo że wnioskodawcy spełniali wymagania formalne oraz merytoryczne, tj. zagospodarowali porażone lub prawdopodobnie porażone bulwy ziemniaka zgodnie z przepisami określającymi zasady zwalczania bakterii kwarantannowych dla ziemniaka – tj. *Clavibacter sepedonicus* oraz *Ralstonia solanacearum*.

Ceny nawozów mineralnych – wyjaśnienia MRiRW

Odpowiadając na wystąpienia Zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych ze stycznia 2022 r. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przedstawiło następujące wyjaśnienia w sprawie sytuacji na rynku nawozów mineralnych.

Notowane od kilku miesięcy drastyczne wzrosty i wahania cen nawozów mineralnych bardzo niepokoją resort rolnictwa, bowiem niekorzystnie oddziałują na możliwość prowadzenia racjonalnej gospodarki nawozowej. Sytuacja ta jest wyjątkowo trudna dla rolników.

W sprawie wzrostu cen nawozów Ministerstwo zwraca uwagę na zasadniczą kwestię, że podwyżki cen nawozów mineralnych są związane przede wszystkim z wyraźnym wzrostem cen nawozów oraz surowców do ich produkcji (głównie gazu ziemnego) w handlu światowym.

Produkcja nawozów azotowych oparta jest na amoniaku, z którego wytwarza się obecnie około 97% nawozów azotowych. Natomiast 80-90% całkowitych kosztów produkcji amoniaku, z którego wytwarza się nawozy azotowe stanowi gaz ziemny. Z tego

też powodu zmiany cen gazu są krytycznie ważne dla tego przemysłowego wytwarzania nawozów azotowych.

Zgodnie z analizą Instytutu Ekonomiki i Gospodarki Żywnościowej od początku 2021 r. ceny nawozów mineralnych na krajowym rynku są w trendzie wzrostowym od początku 2021 r. Najszybsze tempo wzrostu cen obserwowane było od września do listopada ubiegłego roku. W grudniu 2021 r. również obserwowano wzrost cen, jednak był on mniejszy niż w poprzednich miesiącach. Niemniej jednak dynamika cen r/r kolejny miesiąc powiększyła się. Nawozy mineralne były w grudniu 2021 r. średnio o 77,0% droższe niż rok wcześniej, podczas gdy w listopadzie dynamika cen r/r wynosiła 72,9%. W największym stopniu wzrosły ceny nawozów azotowych – ponad 2-krotnie. Najbardziej droższymi nawozami mineralnymi w tym okresie były saletrzak i saletra amonowa w opakowaniach typu big-bag, których ceny zwiększyły się prawie 2,5-krotnie. W mniejszym stopniu podrożały nawozy fosforowe i potasowe. Superfosfaty o około 40%, a sól potasowa (chlorek

potasu) o około 50%. Ceny zdecydowanej większości nawozów mineralnych były w grudniu 2021 r. na rekordowych poziomach w historii.

W celu wsparcia rolników Ministerstwo przyspieszyło wypłatę zaliczek na dopłaty bezpośrednie dla rolników, co umożliwi dokonywanie zakupów środków produkcji, w tym nawozów. Ministerstwo prowadzi również rozmowy z krajowymi producentami nawozów (Anwil S.A., Grupa Azoty S.A.) oraz Ministerstwem Aktywów Państwowych w celu poprawy sytuacji rynkowej.

Grupa Azoty S.A. obserwując wzmożony popyt na nawozy na rynku krajowym podjęła decyzję o ograniczeniu dostaw na rynki zagraniczne i przekierowaniu ich na rynek krajowy. Wolumeny dostarczane na rynki zagraniczne wynikają z zawartych wcześniej kontraktów, często wieloletnich, których niezrealizowanie wiązałoby się z dużymi karami finansowymi.

W związku z wysokim poziomem cen gazu, wielu europejskich producentów zatrzymało lub ograniczyło produkcję. Grupa Azoty S.A. oraz Anwil S.A. są jednymi z nielicznych koncernów w Euro-

pie produkujących nawozy, które nie wstrzymały lub istotnie nie ograniczyły produkcji w swoich zakładach. Grupa Azoty S.A. produkuje swoje nawozy na pełnych zdolnościach technologicznych w celu zabezpieczenia popytu na krajowym rynku.

Proces produkcji w Anwil S.A. również przebiega bez zakłóceń, a Spółka wywiązuje się ze wszystkich swoich zobowiązań kontraktowych.

Spółka Anwil S.A. przedstawiła Ministerstwu informacje, że była zmuszona wprowadzić podwyżkę cen nawozów odzwierciedlającą dynamiczny wzrost cen surowca do produkcji nawozów. Notowania gazu wzrosły kilkukrotnie w 2021 r. natomiast największe zanotowano na początku października oraz w drugiej połowie grudnia. Najbardziej gwałtowny wzrost notowań gazu nastąpił w trzecim tygodniu grudnia, osiągając rekordowy poziom 183 EUR/MWh, co znalazło swoje odzwierciedlenie w zaproponowanych przez Anwil S.A. podwyżkach cen w ostatnim tygodniu grudnia.

Zgodnie z przedstawionym Ministerstwu stanowiskiem Anwil S.A. z dnia 26 stycznia br. stabilizacja notowań gazu w styczniu umożliwiła obniżkę

cen nawozów i powrót do poziomów zbliżonych do obowiązujących w I połowie grudnia ubiegłego roku, co zostało wdrożone w cenniku Anwil S.A.

Ponadto spółka dystrybucyjna Grupy Azoty S.A. – Agrochem Puławy, prowadząca na skalę ogólnopolską sprzedaż nawozów dla rolników indywidualnych, w partiach minimalnych 24 t/skład upubliczniła cenniki nawozów, w ślad za nią podobnie postąpili inni dystrybutorzy. Spowodowało to obniżkę i stabilizację cen nawozów.

W związku z interwencją Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zadeklarował się do podejmowania niezbędnych działań w ramach przysługujących mu kompetencji, w celu zbadania rynku produkcji i dostaw nawozów mineralnych, a także weryfikacji czy podwyżki cen wykraczają poza podstawy makroekonomiczne i czy nie są wynikiem praktyk ograniczających konkurencję.

Natomiast uchwalona przez Sejm RP w dniu 13 stycznia 2022 r. ustawa o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług (Dz.U. poz. 196) przewiduje czasową obniżkę stawek podatku VAT w okresie od 1 lutego 2022 r. do 31 lip-

ca 2022 r.:

- na żywność objętą obecnie stawką podatku VAT 5% – do stawki 0%,
- na paliwa silnikowe, tj. olej napędowy, biokomponenty stanowiące samoistne paliwa, benzynę silnikową, gaz skroplony LPG – ze stawki 23% do stawki 8%,
- na nawozy, środki ochrony roślin, ziemię ogrodniczą i inne środki wspomagające produkcję rolniczą (takie jak: środki poprawiające właściwości gleby, stymulatory wzrostu oraz niektóre podłoża do upraw) – ze stawki 8% do stawki 0%,
- na gaz ziemny – do stawki 0%,
- na energię elektryczną i energię ciepłą – do stawki 5%.

Ceny nawozów to istotny koszt produkcji rolnej. Całkowite zniesienie VAT na nawozy i środki wspomagające uprawę roślin oraz środki ochrony roślin do produkcji rolnej to, obok obniżek podatków na paliwa i energię elektryczną, istotne wsparcie polskich producentów żywności.

Ponadto Premier Pan Mateusz Morawiecki wystąpił z wnioskiem do Komisji Europejskiej o uruchomienie różnych rodzajów wspólnotowej pomocy na zakup nawozów.

MRiRW odpowiada na wniosek Rady Kobiet KRIR w sprawie EZŁ

Europejski Zielony Ład to unijna rewolucja w całej gospodarce, która ma powstrzymać globalne zmiany klimatyczne. W jego ramach dwie strategie bezpośrednio dotyczą rolnictwa: polityka bioróżnorodności oraz strategia „Od pola to stołu”.

Do 2030 r. stosowanie środków ochrony roślin ma zostać ograniczone o połowę, nawozów o co najmniej 20 proc., a środków przeciwdrobnoustrojowych dla zwierząt hodowlanych o 50 proc. Ponadto 25 proc. gruntów rolnych ma zostać przeznaczonych na rolnictwo ekologiczne, a część także odlogowanych. Dokument ten powstał w 2019 roku, nie było wówczas na rynku europejskim tak trudnej sytuacji gospodarczej, jaka funkcjonuje obecnie po pandemii wirusa SARS CoV-2. Obecnie Europejski Zielony Ład wprowadzić może więcej zagrożeń niż szans.

Komisja Kobiet Rady do spraw Kobiet i Rodzin z Obszarów Wiejskich przy

Krajowej Radzie Izb Rolniczych zwróciła uwagę, że podstawowy problem z Europejskim Zielonym Ładem jest taki, że jego rezultatem będą wzrosty kosztów wytwarzania produktów rolnych oraz mniejsza produkcja w rolnictwie. W rezultacie dojdzie do podniesienia cen żywności. To bardzo niekorzystne zjawisko dla konsumentów i dla całej gospodarki. Europejski Zielony Ład doprowadzi do zmniejszenia konkurencji w rolnictwie. Wolny rynek w produkcji żywności upadnie ponieważ drobnicy, lokalni wytwórcy w postaci małych i średnich – czy nawet dużych – gospodarstw będą jeszcze bardziej podporządkowani korporacjom.

Krajowa Rada Izb Rolniczych dostrzega ogromne obawy wobec Zielonego Ładu. Sposób wprowadzania oraz konsultowania i ustalania zmian jest naszym zdaniem niewłaściwy. Naszym zdaniem z początku stracą rolnicy, szczególnie polscy, którzy nie są przygotowani na całą transformację sekto-

ra rolnego. Potem stracą konsumenci. W ten sposób nie tylko z Polski, ale i z całej Unii Europejskiej zredukujemy produkcję żywności. W rezultacie będzie ona bardzo droga. Będzie to towar deficytowy.

Bezwiedne podążanie za ekofanatyzmem może doprowadzić ostatecznie do ogromnych szkód, ponieważ ekonomiczne wyniszczenie rodzimych producentów może nas skazać na przejście znacznej części produkcji rolnej przez wielki, międzynarodowy kapitał”.

Komisja Rady ds. Kobiet i Rodzin z Obszarów Wiejskich przy KRIR zwróciła uwagę, że podstawowy problem z Europejskim Zielonym Ładem jest taki, że jego rezultatem będą wzrosty kosztów wytwarzania produktów rolnych oraz mniejsza produkcja w rolnictwie. W rezultacie dojdzie do podniesienia cen żywności. To bardzo niekorzystne zjawisko dla konsumentów i dla całej gospodarki. Należałoby podjąć działa-

nia celem dostosowania analizy ekonomicznej do obecnej sytuacji.

Poniżej przedstawiamy treść odpowiedzi udzielonej przez MRIRW.

Aby sprostać wyzwaniom takim jak negatywne skutki zmian klimatycznych oraz degradacja środowiska powstała strategia gospodarczo-społeczna Europejski Zielony Ład (Komunikat Komisji Europejskiej do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu COM(2019) 640 (dalej EZŁ). Ma ona pomóc przekształcić Unię Europejską w nowoczesną, zasobooszczędną i konkurencyjną gospodarkę, która w 2050 r. osiągnie zerowy poziom emisji gazów cieplarnianych netto, w której nastąpi oddzielenie wzrostu gospodarczego od zużycia zasobów.

EZŁ stawia wiele wyzwań związanych z klimatem i środowiskiem we wszystkich obszarach polityki oraz gospodarki, w tym dla sektora rolnego. Szczegółowe działania realizujące albo precyzujące założenia strategii będą wynikały z obecnie proponowanych oraz przyszłych inicjatyw, w tym prac legislacyjnych, które realizowane są w związku z potrzebą dostosowania przepisów/polityk/działań do założeń EZŁ.

W ramach realizacji założeń EZŁ, w latach 2020-2022 zostały opublikowane i zainicjowane różne strategie i inicjatywy m.in.: Strategia „od pola do stołu” na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska

systemu żywnościowego COM(2020) 381; Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030. Przywracanie przyrody do naszego życia COM(2020) 380; Plan działania na rzecz rozwoju produkcji ekologicznej COM(2021) 141; Strategia UE na rzecz gleby do roku 2030 Czerpanie korzyści ze zdrowych gleb dla ludzi, żywności, przyrody i klimatu COM(2021) 699, które są szczególnie powiązane z sektorem rolnym.

Na posiedzeniu Sejmowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, które odbyło się w dniu 29 października 2021 r., Komisarz UE do spraw rolnictwa Janusz Wojciechowski przedstawił informacje nt. „Europejski Zielony Ład – szansą dla polskiego i europejskiego rolnictwa”.

Wskazał on 3 istotne aspekty EZŁ:

1. Sektory rolnictwa poszczególnych państw członkowskich charakteryzują znaczne różnice w strukturze oraz ilości stosowanych środków produkcji. Dlatego działania podejmowane na terenie kraju w ramach EZŁ powinny być dostosowane do warunków lokalnych i uwzględniać różne punkty wyjścia.
2. Strategie wprowadzania rozwiązań EZŁ i ich cele opierają się na zachętach dla rolników, a nie na przymusie.
3. Strategia „od pola do stołu” jest zgodna z rządowym programem rolnym z 2019 r.

Ponadto podczas posiedzenia Sejmowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, które odbyło się 21 stycznia

2022 r., komisarz Wojciechowski wskazał, że EZŁ w rolnictwie największe wyzwanie stawia przed krajami Europy Zachodniej, w której jest największa intensyfikacja produkcji rolnej. Zwrócił też uwagę, że w ciągu ostatnich 10 lat w UE ubyło około 4 mln gospodarstw, a EZŁ ma temu przeciwdziałać.

Komunikat w sprawie EZŁ ma charakter strategiczny, ogólny. Planowanie konkretnych działań na rzecz środowiska i klimatu w dużym zakresie pozostaje w gestii poszczególnych krajów członkowskich, ze względu na zróżnicowaną specyfikę rolnictwa.

Dlatego realizacja poszczególnych inicjatyw wynikających z założeń EZŁ realizowana jest poprzez ciągłą dyskusję zarówno na poziomie krajowym, jak i unijnym, co do możliwości, zakresu i sposobu dojścia w Polsce do proponowanych celów.

Odnosząc się do kwestii dostosowania analizy ekonomicznej do obecnej sytuacji, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi od lat współpracuje z Instytutem Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB, któremu zleca m.in. opiniowanie dokumentów, przygotowywanie analiz oraz rekomendacji w zakresie oceny oraz wpływu na sektor rolny, w tym jego konkurencyjność, proponowanych inicjatyw wynikających z realizacji założeń EZŁ. Wyniki analiz ekonomicznych, społecznych i gospodarczych brane są pod uwagę przy realizacji nowych rozwiązaniach w związku z założeniami EZŁ.

Elastyczny termin stosowania nawozów

14 lutego 2022 r. Zarząd KRIR, w związku z obecnie panującymi warunkami pogodowymi oraz licznymi wnioskami rolników, zwrócił się do Wicepremiera Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi H.Kowalczyka o wprowadzenie możliwości zastosowania nawożenia nawo-

zami azotowymi od 15 lutego 2022 r. i wprowadzenie elastycznego terminu ich stosowania.

Odpowiednio dobrany termin stosowania nawozów zawierających azot jest istotnym czynnikiem wpływającym na plonotwórczość roślin, co

w wyniku obecnej sytuacji na rynku nawozów ma kluczowe znaczenie dla rolników, ponieważ nie mogą oni sobie pozwolić na jakiegokolwiek straty i niewykorzystanie tak ważnego makroskładnika.

MKiŚ w sprawie zmian dla prosumentów w OZE

W odpowiedzi na wniosek Zarządu KRIR w sprawie zmian w systemie rozliczania prosumentów ze sprzedawcą energii elektrycznej, Ministerstwo Klimatu i Środowiska w piśmie z dnia 28 stycznia 2022 r., złożyło następujące wyjaśnienia:

„W dniu 29 października 2021 r. Sejm przyjął ustawę o zmianie ustawy

o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw, która wprowadza nowe zasady rozliczania prosumentów od 1 kwietnia 2022 r. Ustawa zawiera regulacje, które stanowią realizację zobowiązań Polski, jako państwa członkowskiego UE, w zakresie implementacji dyrektywy Parlamentu Euro-

pejskiego i Rady (UE) 2019/944 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniającą dyrektywę 2012/27/UE a także dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania

energii ze źródeł odnawialnych. Podstawową zmianą przewidzianą w omawianej ustawie jest wprowadzenie, w miejsce dotychczasowego systemu opustów, modelu wartościowych rozliczeń energii (net-billing) dla nowych prosumentów wchodzących na rynek po 31 marca 2022 r. Zakłada on odrębne rozliczenie wartości (a nie ilości) energii wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej i energii elektrycznej pobranej z sieci w oparciu o wartość energii docelowo ustaloną wg ceny giełdowej – ceny z Rynku Dnia Następnego (RDN). Dotychczasowi prosumenci, jak również ci, którzy wejdą do systemu przed wejściem w życie nowych przepisów, mają zagwarantowane prawa nabyte. Będą mogli tym samym korzystać z systemu opustów przez 15 lat.

Nowy model rozliczeń, wynika z konieczności dostosowania obecnych rozwiązań do wymogów unijnych. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniająca dyrektywę 2012/27/UE (tzw. dyrektywa rynkowa) obliguje Państwa Członkowskie UE do zapewnienia odbiorcom końcowym możliwości uczestniczenia oraz czerpania korzyści z ich bezpośredniego funkcjonowania w rynku energii elektrycznej. Dotyczy to w szczególności dostosowywania swojego zużycia energii w odpowiedzi na sygnały rynkowe. Oparcie rozliczeń prosumenckich o system wartościowego

rozliczania energii według cen giełdowych, zapewnia prosumentom dostęp do aktualnych i rynkowych procesów zachodzących na rynku energii. Konieczne jest również wprowadzenie obowiązku ponoszenia opłat sieciowych odzwierciedlających rzeczywiste koszty oraz osobnego rozliczenia w zakresie energii wprowadzanej i pobieranej z sieci. Dodatkowo, wymogi dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (dyrektywa RED II) już teraz nakazują wdrożenie rozwiązań umożliwiających prosumentom otrzymywanie wynagrodzenia za sprzedaż wytworzonych nadwyżek energii elektrycznej, które odzwierciedli jej wartość rynkową. System elektroenergetyczny musi być na bieżąco zarządzany pod kątem jego zbilansowania tzn. równoważenia źródeł wytwarzających energię elektryczną z bieżącym zapotrzebowaniem odbiorców na tę energię. Brak podjęcia działań odciążających sieć elektroenergetyczną oznaczać będzie, że w przypadku wysokiej generacji fotowoltaiki oraz niskiego zapotrzebowania mogą pojawiać się lokalne problemy w sieci dystrybucyjnej. Dalsze trwanie w obecnym mechanizmie opustów utrudniłoby w przyszłości możliwość wejścia potencjalnym prosumentom do systemu oraz wpłynęłoby negatywnie na obecnych prosumentów, gdyż ze względu na obciążenia sieci, ich instalacje podlegałyby automatycznym wyłączeniem. Podstawowym celem nowego

systemu rozliczeń pozostanie, jak do tej pory, obniżenie rachunków za energię elektryczną.

Zaproponowane zmiany w systemie rozliczeń prosumentów wpisują się w proces transformacji energetycznej naszego kraju. Konsumenci oraz odbiorcy aktywni, w tym prosumenci, muszą odgrywać istotną rolę w dążeniu do osiągnięcia elastyczności niezbędnej do dostosowania systemu energii elektrycznej opartego na energetyce rozproszonej.

Proponowany model otwiera rynek prosumencki na nowe podmioty, np. agregatorów, tworząc tym samym podstawy do wypracowania nowych modeli biznesowych. Będą one uwzględniać m.in. magazynowanie wyprodukowanej energii. Wprowadzenie na krajowy rynek energii agregatorów wynika z obowiązku implementacji dyrektywy rynkowej (2019/944). Dodatkowo, wykorzystanie potencjału nowych podmiotów, oferujących magazynowanie energii w rzeczywistych magazynach, pozwoli na zastąpienie obecnie funkcjonujących, wirtualnych sposobów przechowywania energii w sieci.

Wprowadzona zmiana w zakresie systemu rozliczeń prosumentów i rozpowszechnienie idei magazynów energii pozwoli na stabilny rozwój rynku prosumenckiego, zapewni większe bezpieczeństwo sieci energetycznych oraz zwiększy gwarancję sprawnego funkcjonowania instalacji. Zmiana systemu zapewni stały i harmonijny rozwój sektora OZE w długim horyzoncie czasu”.

Nieoprocentowane pożyczki dla producentów świń na sfinansowanie nieregulowanych zobowiązań cywilnoprawnych

W odpowiedzi na wniosek Zarządu KRIR w sprawie nieoprocentowanych pożyczek dla producentów świń na sfinansowanie nieregulowanych zobowiązań cywilnoprawnych i rozszerzenie kręgu możliwych beneficjentów pomocy o rolników ze strefy niebieskiej oraz producentów loch z całego kraju, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi pismem z dnia 18 lutego 2022 r., przekazało następujące wyjaśnienia:

„(...) informuję, że zgodnie z obowiązującymi przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji

Rolnictwa, producenci rolni prowadzący chów lub hodowlę świń na obszarach:

a) wymienionym w części II lub III załącznika do decyzji wykonawczej Komisji 2014/709/UE z dnia 9 października 2014 r. w sprawie środków kontroli w zakresie zdrowia zwierząt w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń w niektórych państwach członkowskich i uchylającej decyzję wykonawczą 2014/178/UE lub w części II lub III załącznika I do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2021/605 z dnia 7 kwietnia 2021 r. ustanawiającego szczególne środki zwalczania afrykańskiego pomoru świń lub

b) zapowietrzonym lub zagrożonym w związku z wystąpieniem afrykańskie-

go pomoru świń, ustanowionym zgodnie z przepisami o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt mogą ubiegać się o nieoprocentowane pożyczki na sfinansowanie nieregulowanych zobowiązań cywilnoprawnych, które zostały podjęte w związku z prowadzeniem przez producenta świń działalności rolniczej na obszarach występowania ASF.

Przedmiotowe wsparcie jest skierowane do hodowców z obszaru objętego ograniczeniami II i III, gdzie zasady przemieszczania świń są znacznie bardziej restrykcyjne, co przekłada się z kolei na większe trudności w sprzedaży oraz niższe ceny.

Hodowcy z obszaru objętego ograniczeniami i obowiązani są do spełnienia ogólnych warunków takich jak m.in. odpowiedni sposób przemieszczania przesyłek, konieczność badania klinicznego zwierząt na 24 godziny przed wysyłką, stosowanie bioasekuracji czy stały nadzór nad gospodarstwem. Jednocześnie po spełnieniu określonych przepisami wymagań mają możliwość przemieszczania zwierząt na obszarze kraju a także do innego państwa członkowskiego czy kraju trzeciego.

W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 uruchomiona została także dodatkowa pomoc na walkę ze skutkami pandemii COVID-19 dla mikroprzedsiębiorstw, małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą w sektorze rolnym i przetwórstwie rolno-spożywczym w formie kredytów obrotowych na finansowanie bieżącej działalności z dopłatami do oprocentowania i z gwarancją ich spłaty. Kredyty są udzielane przez banki współpracujące z Bankiem Gospodarstwa Krajowego (BGK). Nowe warunki umożliwiają:

- objęcie gwarancją kredytu obrotowego nieodnawialnego, który nie jest powiązany z inwestycją wspieraną z EFRROW (Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich) na okres 51 miesięcy,
- zabezpieczenie gwarancją spłaty kredytu obrotowego odnawialnego (w tym kredytu w rachunku bieżącym) na okres 39 miesięcy, podczas jego odnowienia, podwyższenia limitu lub zawierania nowej umowy kredytowej,

- otrzymanie dopłaty do oprocentowania kredytu obrotowego na okres do 12 miesięcy w wysokości 2 p.p. w skali roku,
- brak konieczności udokumentowania wykorzystanych środków z kredytu obrotowego udzielonego na walkę ze skutkami pandemii COVID-19.

Powyższe kredyty są udzielane do dnia 30 czerwca 2022 r.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że producenci rolni, którzy mają trudności ze spłatą czynnych kredytów z dopłatami ARiMR do oprocentowania mogą ubiegać się w banku o:

- a) zastosowanie prolongaty spłaty rat kapitału i odsetek, o ile określony w umowie kredytu termin ich spłaty jeszcze nie minął,
- b) wydłużenie okresu kredytowania poza przewidziany w umowie kredytu, o ile określony w umowie kredytu okres kredytowania jeszcze nie minął,
- c) zmianę kierunku produkcji na inny określony w zasadach udzielania kredytów.

Ponadto, zasady udzielania kredytów w przypadku zaprzestania przez kredytobiorcę prowadzenia działalności lub spłaty kredytu i odsetek z przyczyn od niego niezależnych, umożliwiają bankowi, po dokonaniu stosownej analizy i deklaracji kredytobiorcy o wznowieniu działalności lub spłaty kredytu, uznanie tego zaprzestania za czasowe. W takim przypadku, w okresie ww. zaprzestania, dopłaty do oprocentowania kredytu nie są stosowane. Po wznowieniu przez kredytobiorcę działalności lub spłaty kredytu

i odsetek dopłaty ponownie są stosowane od dnia tego wznowienia.

W przypadku problemów ze spłatą zobowiązań kredytowych istnieje również możliwość ubiegania się o restrukturyzację zadłużenia na podstawie ogólnie obowiązujących przepisów ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz.U. z 2020 r. poz. 814 z późn. zm.) również przez producentów rolnych, jeżeli zostały spełnione warunki otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego.

Niezależnie od powyższego uprzejmie informuję, że producenci świń, którym zagraża utrata płynności finansowej w związku z ograniczeniami na rynku rolnym spowodowanymi epidemią COVID-19 i którzy w dniu 15 listopada 2021 r. prowadzili gospodarstwo, w którym były utrzymywane świnię, mogą ubiegać się o pomoc w wysokości 1000 zł do każdego 10 sztuk świń urodzonych w ich gospodarstwie od dnia 15 listopada 2021 r. do dnia 31 marca 2022 r. i których oznakowanie zostało zgłoszone do Agencji do dnia 15 kwietnia 2022 r.

Wysokość powyższej pomocy nie może przekroczyć 500 000 zł dla producenta świń. Pomoc będzie przyznawana w drodze decyzji kierownika biura powiatowego Agencji właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta świń, na wniosek tego producenta świń złożony na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję na jej stronie internetowej w terminie do dnia 29 kwietnia 2022 r."

źródło: www.krir.pl

2021 r. prowadzili gospodarstwo, w którym były utrzymywane świnię. Wysokość wsparcia wynosi 1000 zł do każdego 10 sztuk świń (prosiąt), jednak nie więcej niż 500 tys. zł dla jednego producenta trzody chlewnej.

Producent świń może złożyć więcej niż jeden wniosek dotyczący świń uro-

dzonych w jego gospodarstwie w terminie od 15 listopada 2021 r. do 31 marca 2022 r., których oznakowanie zostało zgłoszone Agencji do 15 kwietnia 2022 r., przy czym o pomoc do danej sztuki można wnioskować tylko jeden raz.

Wnioski przyjmują biura powiatowe Agencji w terminie od 15 lute-

go do 29 kwietnia 2022 r. Można je złożyć osobiście, przesłać za pośrednictwem elektronicznej skrzynki podawczej ePUAP lub nadać przesyłką rejestrowaną w placówce Poczty Polskiej. O terminowości złożenia wniosku decyduje data jego wpływu do biura powiatowego.

Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej – wnioski można składać od 28 lutego

Od 28 lutego do 28 kwietnia 2022 r. można ubiegać się w ARiMR o wsparcie finansowe na rozpoczęcie działalności pozarolniczej. Pomoc ma charakter bezzwrotnej premii, a jej wysokość zależy od liczby nowo utworzonych miejsc pracy.

O pomoc mogą starać się rolnicy, ich małżonkowie lub domownicy, którzy m.in. podlegają ubezpieczeniu w KRUS w pełnym zakresie nieprzerwanie od co najmniej 12 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy.

Kwota pomocy zależy od liczby nowo utworzonych miejsc pracy i wynosi:

- 150 tys. zł w przypadku utworzenia co najmniej 1 miejsca pracy;
- 200 tys. zł – co najmniej 2 miejsc pracy;
- 250 tys. zł – co najmniej 3 miejsc pracy.

Wsparcie wypłacane będzie w dwóch ratach. Pierwszą (80 proc. premii) rolnik otrzymuje, gdy spełni warunki określone w wydanej decyzji o przyznaniu pomocy, a będzie miał na to 9 miesięcy (liczone od dnia doręcze-

nia decyzji). Pozostałe 20 proc. premii wpłynie na jego konto po rozliczeniu realizacji biznesplanu, jednak nie później niż do upływu 2 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy i nie później niż do 31 sierpnia 2025 r.

Wnioski będą przyjmować oddziały regionalne Agencji. Dokumenty będzie można dostarczyć osobiście, przekazać za pośrednictwem platformy ePUAP lub wysłać rejestrowaną przesyłką pocztową nadaną w placówce Poczty Polskiej.

Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej – straty z powodu huraganu także objęte wsparciem

O ten rodzaj pomocy rolnicy mogą ubiegać się w ARiMR niemal przez cały rok. Także i teraz, gdy huraganowe wiatry przeszły przez Polskę, niszcząc szereg domów, budynków gospodarczych, tuneli foliowych służących uprawom, powalając drzewa w sadach i lasach.

Nabór wniosków o wsparcie inwestycji odtwarzających potencjał produkcji rolnej, który został zniszczony w wyniku klęsk żywiołowych lub ASF, odbywa się w trybie ciągłym. A to oznacza, że w prawie każdym momencie roku, w razie potrzeby, rolnik może złożyć w Agencji wniosek o pomoc. Przyjmowanie wniosków rozpoczęło się 3 stycznia i potrwa do 30 grudnia 2022 r. Na razie do ARiMR wpłynęło 14 wniosków o takie wsparcie na kwotę nieco ponad 1 mln zł. Najwięcej – 7 wniosków złożyli rolnicy z woj. łódzkiego.

To wsparcie, finansowane z budżetu PROW 2014–2020, adresowane jest do dwóch grup rolników. Do pierwszej należą ci, którzy ponieśli straty w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych. Na

liście tych pogodowych zdarzeń jest także huragan. Drugą grupę stanowią gospodarze, którzy ponieśli szkody spowodowane wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (ASF).

O wsparcie można wystąpić, gdy starty w gospodarstwie miały miejsce w roku, w którym jest składany wniosek lub w co najmniej jednym z 2 poprzednich lat i wyniosły przynajmniej 30 proc. średniorocznej produkcji rolnej z trzech ostatnich lat. Co istotne, muszą one dotyczyć składnika gospodarstwa, którego odtworzenie wymaga poniesienia kosztów kwalifikujących się do objęcia wsparciem. Wśród nich są m.in. koszty remontu budynków wykorzystywanych do produkcji rolnej oraz magazynowania, ale tylko takich, które nie podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu; zakupu nowych maszyn, urządzeń, tuneli foliowych; odtworzenia sadów czy plantacji krzewów owocowych.

Natomiast w przypadku wystąpienia ASF w gospodarstwie o pomoc mogą ubiegać się rolnicy, którym powiatowy lekarz weterynarii nakazał w drodze

decyzji zabicie świń lub zniszczenie ich zwłok, a w dniu jej wydania zwierzęta, których dotyczyła, stanowiły co najmniej 30 proc. trzody chlewnej posiadanej przez rolnika.

Maksymalne dofinansowanie, jakie można otrzymać w całym okresie realizacji PROW 2014–2020, to 300 tys. zł na jednego beneficjenta i gospodarstwo. Należy jednak pamiętać, że nie może ono przekroczyć 80 proc. kosztów kwalifikowanych poniesionych na realizację danej inwestycji.

W przypadku szkód powstałych w wyniku klęsk żywiołowych wsparcie można przeznaczyć na odtworzenie zniszczonych składników gospodarstwa. Natomiast gdy przyczyną strat jest ASF – na realizację inwestycji rolniczych niezwiązanych z produkcją świń.

Wnioski należy składać w biurach powiatowych lub oddziałach regionalnych ARiMR. Można to zrobić osobiście, przesłać za pośrednictwem Poczty Polskiej lub elektronicznej skrzynki podawczej ePUAP.

źródło: www.gov.pl

INFORMACJE AGENCJI RESTRUKTURYZACJI I MODERNIZACJI ROLNICTWA

Pomoc dla rolników utrzymujących lochy i prosięta – można składać wnioski o pomoc

Od 15 lutego do 29 kwietnia 2022 r. rolnicy utrzymujący w swoich gospodarstwach lochy i produkujące prosięta, którzy zagrożeni są utratą płynności finansowej w związku z ograniczeniami na rynku rolnym spowodowanymi

epidemią COVID-19, mogą składać w ARiMR wnioski o wsparcie.

O pomoc mogą ubiegać się rolnicy spełniający kryterium mikro-, małego lub średniego przedsiębiorstwa, w których gospodarstwach w okresie od 15 li-

stopada 2021 r. do 31 marca 2022 r. urodziło się lub urodzi minimum 10 prosiąt. Oznakowanie tych prosiąt musi być zgłoszone do ARiMR do 15 kwietnia 2022 r. Pomoc przysługuje tym producentom, którzy na dzień 15 listopada

30 lat

INFORMACJE KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

XIX Ogólnokrajowy Konkurs Bezpieczne Gospodarstwo Rolne

Po raz kolejny Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego zaprasza właścicieli gospodarstw indywidualnych, z których przynajmniej jeden z właścicieli jest objęty ubezpieczeniem społecznym rolników, do udziału Ogólnokrajowym Konkursie Bezpieczne Gospodarstwo Rolne.

Przedsięwzięcie realizowane jest od 2003 r. w ramach działań na rzecz zmniejszenia liczby wypadków i chorób zawodowych rolników. Współorganizatorami Konkursu są: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Państwowa Inspekcja Pracy, Krajowy Ośrodek Wsparcia oraz Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. XIX Ogólnokrajowy Konkurs Bezpieczne Gospodarstwo Rolne uzyskał Patronat Honorowy Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy.

Patronat medialny nad konkursem będą sprawowali: Agro Profil, Tygodnik Poradnik Rolniczy, Rolniczy Przegląd Techniczny oraz portale agronews.com.pl, wiescirolnicze.pl i gospodarz.pl.

Partnerem strategicznym przedsięwzięcia jest Pocztove Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych, a partnerem wspierającym Narodowy Instytut Kultury Wsi i Dziedzictwa Narodowego.

W osiemnastu dotychczasowych edycjach udział wzięło ponad 21 tysięcy gospodarstw indywidualnych, a ich laureaci otrzymali atrakcyjne nagrody rzeczowe i finansowe – w ubiegłym roku zwycięzca został uhonorowany ciągnikiem rolniczym o mocy 55 KM.

Celem Konkursu jest promocja zasad ochrony zdrowia i życia w gospodarstwie rolnym. Udział w nim mogą brać właściciele zarówno dużych, jak i małych gospodarstw rolnych o różnych profilach produkcji.

Uczestnicząc w działaniu, rolnicy mają okazję do zaprezentowania swojego miejsca pracy i osiągnięć zawodowych, zdobycia cennych nagród, a przede wszystkim poddania gospodarstwa profesjonalnemu audytowi bezpieczeństwa pracy, który wykonują komisje konkursowe. Podczas eliminacji sprawdzą one, czy w ocenianym gospodarstwie stosowane są w praktyce zasady ochrony zdrowia i życia, a także czy wyeliminowane zostały w nim zagrożenia związane z wypadkami i chorobami zawodowymi.

W skład komisji konkursowych wchodzi specjalistów z zakresu bhp w rolnictwie reprezentujący Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Agencję Restrukturyzacji i Mo-

dernizacji Rolnictwa, Państwową Inspekcję Pracy, Ośrodki Doradztwa Rolniczego, Ochotniczą Straż Pożarną i inne instytucje działające w środowisku wiejskim.

Zastosowanie się do ich rad i uwag przyczynia się do wyeliminowania wielu zagrożeń w środowisku rolniczej pracy, a tym samym do zmniejszenia ryzyka wypadków i chorób zawodowych rolników oraz ich rodzin.

Ważne terminy:

- 22.04.2022 r. – upływa termin zgłaszania udziału w Konkursie
- 08.07.2022 r. – zakończenie etapu wojewódzkiego
- lipiec/sierpień 2022 r. – wizytacja gospodarstw finałowych (termin uzależniony od sytuacji

Ogłoszono dwa konkursy dla dzieci pt.: „Bezpiecznie na wsi mamy, bo ryzyko upadków znamy” na rymowankę oraz konkurs plastyczny

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział Regionalny w Koszalinie serdecznie zaprasza dzieci z terenów wiejskich do udziału w dwóch konkursach o tematyce „Bezpiecznie na wsi mamy, bo ryzyko upadków znamy” na rymowankę oraz konkurs plastyczny.

Konkurs Plastyczny

Jednym z działań prewencyjnych na rzecz zapobiegania wypadkom przy pracy rolniczym chorobom zawodowym jest organizacja konkursu dla uczniów wiejskich szkół podstawowych, promującego pozytywne zachowania związane z pracą i zabawą dzieci na terenie gospodarstwa rolnego.

W tym roku jest to już XII edycja konkursu, który przebiega pod Honorowym Patronatem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Pana Henryka Kowalczyka, a współorganizatorami tego przedsięwzięcia są: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Państwowa Inspekcja Pracy, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa oraz Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Partnerem strategicznym konkursu jest Pocztove Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych, a partnerem wspierającym – Narodowy Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi. Patronat medialny sprawują: platforma informacyjna AgroNews.com.pl, Gospodarz.pl – Twój Portal Rolniczy, Tygodnik Poradnik Rolniczy, Rolniczy Przegląd Techniczny, portal wiescirolnicze.pl oraz magazyn rolniczy Agro Profil.

Zadanie konkursowe polega na wykonaniu dwuwymiarowej pracy plastycznej w formacie A-3, w dowolnej technice, obrazującej sposoby zapobiegania wypadkom przy pracy w gospodarstwie, ze szczególnym uwzględnieniem zapobiegania upadkom osób pracujących i przebywających w gospodarstwach rolnych.

Sposób zgłaszania prac oraz warunki uczestnictwa w konkursie określa regulamin dostępny na stronie www.krus.gov.pl lub w każdej, we właściwej dla miejsca zamieszkania, jednostce terenowej KRUS.

Na każdym etapie konkursu autorzy najciekawszych prac otrzymają nagrody ufundowane przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, współor-

ganizatorów oraz patronów Konkursu. Prace laureatów będą publikowane również w materiałach popularyzatorskich Kasy.

Termin nadsyłania prac plastycznych do OR KRUS w Koszalinie upływa z dniem 1 kwietnia 2022 roku.

Rymowanka

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego zaprasza, również dzieci rolników do udziału w III Ogólnopolskim Konkursie dla Dzieci na Rymowankę o Bezpieczeństwie w Gospodarstwie Rolnym pod hasłem „Bezpiecznie na wsi mamy, bo ryzyko upadków znamy”. Patronat Honorowy nad konkursem sprawuje Minister Edukacji i Nauki Przemysław Czarnek.

Celem konkursu jest promowanie prawidłowych nawyków i zachowań dzieci na terenie gospodarstwa rolnego, a także popularyzowanie Wykazu czynności szczególnie niebezpiecznych, związanych z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, których nie należy powierzać dzieciom poniżej 16 lat. Tegoroczna edycja służy upowszechnianiu wiedzy o zagrożeniach wypadkowych związanych z upadkami osób w gospodarstwach rolnych. Działanie jest częścią kampanii prewencyjnej „Rola rolnika, by upadku unikał”.

W Konkursie mogą uczestniczyć dzieci urodzone w latach 2008–2011, których przynajmniej jeden z rodziców lub opiekun prawny podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników w okresie przyjmowania zgłoszeń do konkursu.

Zadanie konkursowe polega na ułożeniu rymowanki (min. 4 wersy) popularyzującej sposoby ograniczenia ryzyka upadków osób w gospodarstwach rolnych. Kompletne zgłoszenie (rymo-

wankę oraz wypełniony formularz zgłoszeniowy) należy przesłać w terminie do 15.03.2022 r. pocztą tradycyjną (liczy się data stempla pocztowego) lub elektronicznie na adres Oddziału Regionalnego KRUS, w którym podlega ubezpieczeniu rodzic/opiekun prawny dziecka.

Na etapie wojewódzkim, 3 najlepsze prace zostaną nagrodzone nagrodami rzeczowymi o wartości ok. 500 zł brutto oraz skierowane do oceny Centralnej Komisji Konkursowej, która spośród 48 prac nagrodzonych przez oddziały regionalne KRUS wybierze 20 najlepszych rymowanek. Ich autorzy otrzymają nagrody rzeczowe o wartości ok. 1000 zł brutto. Gala podsumowująca zaplanowana jest na czerwiec 2022 roku.

Nawiązując do idei obu konkursów, KRUS OR w Koszalinie przypomina o wykazie czynności szczególnie niebezpiecznych, związanych z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, których nie wolno powierzać dzieciom poniżej 16. roku życia.

Dzieci nie powinny wykonywać prac i czynności związanych z:

- obsługą ciągników, maszyn samobieżnych oraz innych maszyn i urządzeń do zbioru i obróbki płodów rolnych, w tym uczestniczyć w ich agregowaniu, sprzęganiu, naprawach i konserwacji;
- pozyskiwaniem i obróbką drewna;
- użyciem substancji chemicznych (środków ochrony roślin, tlenu węgla, paliw, nawozów, substancji odkażających i rozpuszczalników, itp.);

- obsługą zwierząt gospodarskich;
- nadmiernym obciążeniem układu kostno-stawowego, w tym dźwiganiami i przenoszeniem ciężarów, przebywaniem przez długi czas w pozycji nienaturalnej, tj. klęceniem, schyłaniem, itp.;
- dużym hałasem, niedoświetleniem i zapyleniem powietrza pochodzenia roślinnego;
- obsługą zamkniętych zbiorników, szamb, silosów, gnojowników.

Dzieci również nie mogą wykonywać pracy na wysokości (na pomostach, dachach, drzewach, drabinach), przy dużych i niebezpiecznych zwierzętach, a także znajdować się w bliskiej odległości od pracujących maszyn i urządzeń.

*Beata Gazicka
Specjalista
Samodzielnego Referatu Prewencji,
Rehabilitacji i Orzecznictwa Lekarskiego
KRUS OR w Koszalinie*

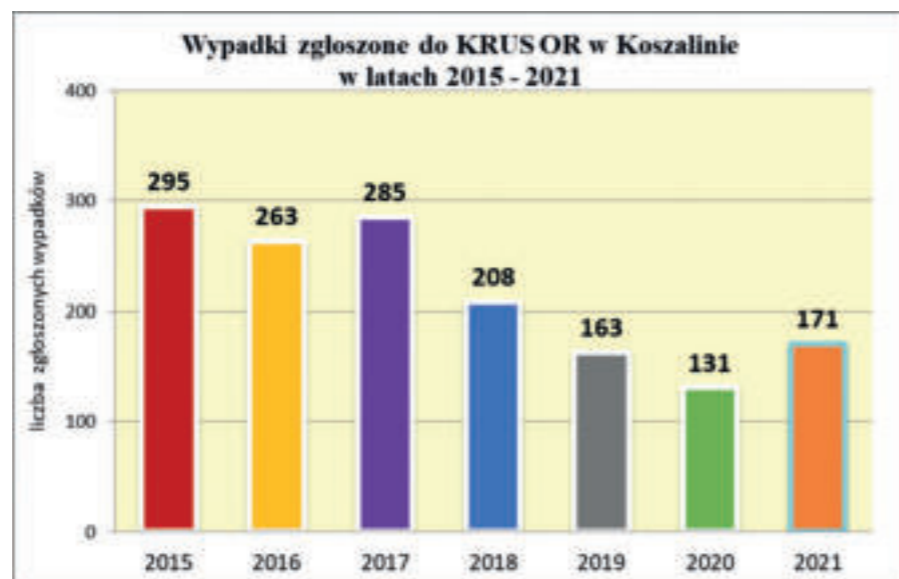
KRUS informuje i przypomina: Wypadki przy pracach rolniczych w roku 2021

W minionym roku rolnicy zgłosili, do Oddziału Regionalnego Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Koszalinie i podległych Placówek Terenowych na obszarze województwa zachodniopomorskiego, 171 zdarzeń wypadkowych. Nie odnotowano zdarzeń ze skutkiem śmiertelnym. Za wypadki przy pracy rolniczej w rozumieniu ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, uznano 154 z nich, czyli o 32 więcej niż w roku ubiegłym, w tym wypłatą jednorazowych odszkodowań zakończono 132 postępowania, tj. o 32 więcej niż rok wcześniej. W porównaniu do 2020 roku, liczba zgłoszonych wypadków przy pracach rolniczych na Pomorzu zachodnim, uległa zwiększeniu PT w Gryficach, OR w Koszalinie, PT w Chojnie, PT w Stargardzie, PT w Drawsku Pomorskim, PT w Wolinie, PT w Choszcznie, PT w Szczecinie i w PT w Szczecinku. Liczba zgłoszonych zdarzeń utrzymała się na tym samym poziomie w PT w Kołobrzegu. Natomiast zmniejszeniu uległa w PT Pyrzyce oraz PT Dębno.

Wskaźnik wypadkowości za rok 2021, mierzony liczbą wypadków powodujących wypłatę jednorazowych odszkodowań na 1000 ubezpieczonych w tutejszym Oddziale KRUS, wyniósł 5,7 i jest na poziomie średniej krajowej. Na terenie województwa zachodniopomorskiego, wśród wypadków przy pracach rolniczych w 2021 r. dominowały upadki osób, które stanowiły 50,6% wszystkich zdarzeń, pochwycenie i uderzenie przez ruchome części maszyn i urządzeń (14,3%) oraz

upadek przedmiotów (7,1%). Z prowadzonej przez KRUS szczegółowej analizy przyczyn i okoliczności wypadków wynika, że tak jak w latach ubiegłych, najczęstszą ich przyczyną, był zły stan nawierzchni podwórzy i ciągów komunikacyjnych, nieprawidłowy sposób wchodzenia i schodzenia z maszyn rolniczych, przyczep, wozów, brak właściwego ubrania i obuwia roboczego oraz niedostateczna koncentracja uwagi na wykonywanej czynności. W dalszej kolejności, jako istotne przyczyny powodujące zdarzenia wypadkowe wymienić należy: niewłaściwy stan obiektów budowlanych poza gospodarstwem rolnym, nadmierny wysiłek fizyczny, przemęczenie, brak przerw na odpoczynek, wymuszona postawa.

Do wypadków najczęściej dochodziło w gospodarstwach rolnych o mieszanym profilu produkcji (53,9% ogólnej liczby). Zdarzenia z udziałem maszyn i urządzeń stanowiły 46,1% wszystkich, w których zakończono postępowanie dowodowe. Wypadkom częściej ulegali mężczyźni (70,8% ogólnej liczby) a poszkodowani rolnicy doznali głównie uszkodzeń kończyn górnych (43,5% urazów) i kończyn dolnych (41,6%). Przyczyną ponad 17,53% wypadków był zły stan nawierzchni. Przyczyną te liczne przyczyny zdarzeń wypadkowych pamiętać należy, iż rok 2021 był dla rolników bardzo trudnym okresem, głównie przez niesprzyjające warunki atmosferyczne. Zmieniająca się aura przyczyniła się do wzrostu ilości zagrożeń, w tym przemęczenia i stresu.

Ponadto, w 2021 roku zgłoszono 8 chorób zawodowych. We wszystkich przypadkach była to choroba zakaźna przenoszona przez kleszcze (borelioza).

W oparciu o analizę przyczyn i okoliczności wypadków oraz chorób zawodowych, KRUS podejmuje liczne przedsięwzięcia mające na celu poprawę bezpieczeństwa pracy w gospodarstwie rolnym, ukierunkowując je przede wszystkim na najistotniejsze grupy zagrożeń. W roku 2022 oprócz kontynuowania dotychczasowych zakresów działalności prewencyjnej, szczególnie nacisk położony będzie na zapobieganie wypadkom z grupy upadek osób, pochwycenie i uderzenie przez ruchome części maszyn i urządzeń i chorób zawodowych rolników. Zwiększona zostanie ilość szkoleń tematycznych, konkursów dla rolników i ich domowników oraz całej społeczności związanej ze środowiskiem wiejskim.

Aby uniknąć najczęściej występujących wypadków związanych z upadkiem osób, należy pamiętać o kilku podstawowych zasadach takich jak: dbałość o ład i porządek w całym gospodarstwie w tym głównie o prawidłowy stan nawierzchni podwórzy i ciągów komunikacyjnych, stosowanie nawierzchni antypoślizgowych, odprowadzanie wód gruntowych, posypywanie zimą ciągów komunikacyjnych, np. piaskiem czy solą, stosowanie właściwego obuwia i prawidłowe oświetlenie terenu. Zawsze należy też używać sprawnych technicznie drabin z zabezpieczeniami oraz podestów z barierkami ochronnymi. Schodzić przodem do drabiny, trzymając się jej oburącz. Wchodzić i schodzić z maszyn i kabin ciągników twarzą do schodków.

Nie wszystkich nieszczęśliwych zdarzeń można uniknąć, ale stosu-

jąc się do podstawowych zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, można zdecydowanie zmniejszyć ryzyko wypadku. Bezpieczeństwo pracy rolników zależy głównie od postawy człowieka, jego świadomości zagrożeń występujących w miejscu pracy i życia. Jeżeli jednak wydarzy się wypadek przy pracy rolniczej, należy zgłosić go bez zbędnej zwłoki: osobiście w najbliższej placówce Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, telefonicznie lub za pomocą platformy elektronicznej ePUAP, a miejsce i przedmioty związane z wypadkiem, należy w miarę możliwości zabezpieczyć do czasu przeprowadzenia oględzin przez pracownika Kasy.

*Beata Gazicka
Specjalista
Samodzielnego Referatu Prewencji,
Rehabilitacji i Orzecznictwa Lekarskiego
KRUS OR w Koszalinie*

PRZEPIS

W poprzednich numerach naszego miesięcznika wspominaliśmy o przeprowadzonym konkursie „SMAKI ZAMKNIĘTE W SŁOIKU”, zorganizowanym przy współpracy Zarządu ZIR oraz Komisji do spraw Rodzin z Obszarów Wiejskich. Konkurs składał się z dwóch etapów (I etap – powiatowy, II etap – wojewódzki). Komisja dokonała wyboru spośród zwycięskich „produktów” I etapu powiatowego. Celem konkursu był rozwój wiedzy dotyczącej tradycyjnych, zdrowych przetworów domowych. W obecnym numerze chcieliśmy ukazać Państwu wyróżniony przepis. Tym razem jest to Leczo z cukinii.

Smaki zamknięte w słoiku – LECZO Z CUKINII

SKŁADNIKI:

- 1,5 kg cukinii
- 2 papryki
- 0,5 kg marchwi
- 0,5 kg selera
- 0,5 kg pomidorów
- 0,5 kg cebuli
- 4 ząbki czosnku
- ½ szklanki oleju
- Przyprawy: sól, pieprz, papryka słodka, bazylija, majeranek, kurkuma

SPOSÓB WYKONANIA:

Oczyścić wszystkie warzywa, marchew pokroić w cienkie słupki, to samo seler, pomidory. Razem z olejem i 2 szklankami wody dusić ok. 20 minut, następnie dodać pokrojoną paprykę, podsmażyć cebule i czosnek, dusić na małym ogniu 15 minut, po czym pokrojoną cukinię w średnią kostkę dodać do rondla. Dodać wszystkie przyprawy, dusić 15–20 minut.

Smacznego! Życzy Pani Katarzyna Lipska, autorka przepisu na leczo. Administratorem danych osobowych jest Zachodniopomorska Izba Rolnicza, ul. Chmielowskiego 22a, 70-028 Szczecin (dalej: ZIR). Informacja o ochronie danych osobowych w ZIR: <https://www.zir.pl/rodo>

KĄCIK KULINARNY

czyli naucz się robić sam, co lubisz jeść

CIASTO MARCHEWKOWE

- 2 jajka
- 200 g drobnego cukru lub cukru pudru
- 150 ml oleju roślinnego
- 200 g drobno startej marchewki
- 50 g posiekanych orzechów włoskich
- 75 g drobno pokrojonego ananasa lub jabłka.
- 50 g wiórków kokosowych.
- 200 g mąki.

Jajka ocieplić w temperaturze pokojowej. Ubić je do podwojenia objętości. Dodać cukier i dalej ubijać aż masa będzie gładka i puszysta. Wciąż ubijając na wysokich obrotach, dolewać ciągłym, cieniutkim strumieniem olej. Dodać marchewkę, ananasa, orzechy, wiórki kokosowe i delikatnie wymieszać. Piekarnik nagrzać do 150 stopni C. Do osobnej miski przesiać mąkę, dodać proszek do pieczenia, sodę, cynamon i sól, wymieszać. Przesypać do miski z marchewką i delikatnie połączyć wszystkie składniki. Ciasto wyłożyć do formy o średnicy 24 cm wyłożonej papierem do pieczenia. Piec przez 1 godzinę lub do suchego patyczka. Smacznego!

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach

zachodniopomorskiebazarek.pl

Stworzona z myślą o rolnikach i konsumentach strona internetowa zachodniopomorskiebazarek.pl oferuje możliwość tworzenia krótkich łańcuchów dostaw pomiędzy producentami a konsumentami. To doskonała, bezpłatna promocja rolników, producentów regionalnej i ekologicznej żywności, usługodawców, twórców rękodzieła oraz kół gospodyń wiejskich. I okazja dla konsumenta – na zakup w cenach producenta, bez dodatkowej marży.

ROLNIKI SKORZYSTAJ!

- ✓ bezpłatna rejestracja
- ✓ darmowa promocja

KONSUMENTIE SKORZYSTAJ!

- ✓ ciekawe oferty z Twojej okolicy
- ✓ zapomnij o marży, kupuj bez pośredników: od producenta - do konsumenta

JAK SIĘ ZGŁOSIĆ?

Rejestracja na stronie: zachodniopomorskiebazarek.pl
e-mail: zachodniopomorskiebazarek@zodr.pl
tel. 91 561 37 00

Kredyty bez prowizji, konto za darmo, a dodatkowo bony zakupowe – startuje wiosenna kampania promocyjna Banku BNP Paribas

Bank BNP Paribas rusza z kolejną kampanią promocyjną dla rolników pod hasłem „Pewność każdego dnia”. Dzięki kredytom na specjalnych warunkach, możliwe jest finansowanie zakupu środków do produkcji rolnej, inwestycje w ziemię lub realizacja dowolnego celu związanego z rozwojem gospodarstwa. W ramach Konta Otwartego na Agrobiznes, nowi kredytobiorcy będą mogli przez rok bezpłatnie korzystać z rachunku bieżącego. Co więcej, kredyty obrotowe będą premiowane bonami zakupowymi.

W bieżącej kampanii dostępne są m.in. kredyty Agro Ekspres, Agro Progres i Agro Rzeczówka Light. Bank BNP Paribas nie pobierze prowizji za ich udzielenie, a marża może być obniżona, jeśli Klient zdecyduje się na ubezpieczenie w wymaganym przez bank wariancie. Bank dodatkowo obniży marżę kredytów dla tych, którzy posiadają gospodarstwa posiadające certyfikat zrównoważonego rolnictwa albo certyfikat ekologiczny (również w procesie konwersji). To rodzaj wsparcia gospodarstw w zmaganiach podyktowanych przez Zielony Ład.

Z powodu rosnących cen środków do produkcji, zwiększając się potrzeby gospodarstw na finansowanie bieżących potrzeb. Rozwiązaniem są m.in. kredyty obrotowe. Te oferowane obecnie w banku - Agro Ekspres, Rzeczówka oraz Agro Rzeczówka Light są dodatkowo premiowane kartami upominkowymi firmy PKN Orlen S.A. lub e-kodami zakupowymi do sieci handlowej Biedronka. Przyznawane są one na zasadzie karta lub e-kod o wartości 100 zł za 100 tys. zł przyznanego kredytu (max. 3 szt. na Klienta).

Nowi Klienci biorąc kredyt na działalność rolniczą mogą liczyć na darmowe otwarcie i prowadzenie przez 12 miesięcy rachunku bieżącego w ramach Konta Otwartego na Agrobiznes z kartą debetową i bankowością elektroniczną.

Kredyty to jednak nie wszystko, co Bank BNP Paribas oferuje w ramach promocji wiosennej. Klienci mogą otrzymać niższą opłatę manipulacyjną i marżę w przypadku wybranych produktów leasingowych. Dzięki temu łatwiej można wyposażyć gospodarstwo w maszyny czy urządzenia rolnicze.

Dbasz o stabilność swojego gospodarstwa, niezależnie od sytuacji na rynku. Możesz mieć pewność, że będziemy Cię w tym wspierać. Proponujemy kredyty w promocji:

- prowizja 0%
- marża od 1,9%
- bonusy za ubezpieczenie i działalność ekologiczną
- prowadzenie rachunku bieżącego 0 zł/12 mies. (dla nowych kredytobiorców)

OKRES PROMOCJI: 24.01 - 31.05.2022 r.

Bank zmieniającego się świata

* Promocja „Agro kredyty z podarunkiem” polega na przekazaniu Klientowi karty upominkowej lub e-kodu („Bonu”) na zakupy do wybranej przez Klienta sieci handlowej (stacje Orim lub sklepy Biedronka). Wartość Bonu wynosi 100 zł za 100 000 zł nowego udzielonego kredytu obrotowego, max. 300 zł dla jednego Klienta. Regulamin promocji dostępny jest na stronie www.bnpparibas.pl/oferta-specjalna-dla-rolnikow lub w oddziałach banku.
Materiał ma charakter reklamowy i informacyjny, nie jest ofertą w rozumieniu Kodeksu cywilnego. Promocja skierowana jest do Klientów banku z Segmentu Klientów Biznesowych (Mikroprzedsiębiorstw) prowadzących działalność wytwórczą w rolnictwie, w tym Klientów pozyskanych za pośrednictwem Brokera. Podane warunki cenowe dotyczą nowo udzielanych kredytów (Agro Ekspres, Agro Rzeczówka Light i Agro Progres) z ubezpieczeniem w określonym przez bank wariancie, ich zastosowanie możliwe jest w przypadku złożenia prawidłowo wypełnionego, kompletnego wniosku kredytowego przez Klienta. Warunki promocyjne dla kredytów obowiązują od dnia podpisania umowy kredytu przez okres kredytowania. Warunkiem udzielenia kredytu jest posiadanie przez Klienta zdolności do jego spłaty we wnoszonej kwocie oraz spełnienie warunków przyznania produktu. Promocja rachunku dotyczy rachunków bieżących w PLN, otwartych w okresie promocji w ramach Umowy ramowej o prowadzenie Konta Otwartego na Agrobiznes z kartą do rachunku i bankowością elektroniczną, dla Klientów, którzy otrzymują pozytywną decyzję na kredyt obrotowy. Po upływie 12 miesięcy obowiązują warunki cenowe standardowe, wg obowiązującej Taryfy Prowizji i Opłat. Świadczenie ochrony ubezpieczeniowej następuje na warunkach określonych w umowie zawartej z Klientem za pośrednictwem banku, działającego jako agent ubezpieczeniowy, przez Generali Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z siedzibą w Warszawie lub Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Cardif Polska S.A. z siedzibą w Warszawie, oraz w OWU. Świadczenie usług i produktów bankowych następuje na warunkach szczególnie określonych w umowie zawartej z Klientem oraz w regulaminach, Taryfie Prowizji i Opłat, dostępnych w oddziałach banku oraz na www.bnpparibas.pl. BNP Paribas Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie przy ul. Kasprzaka 2, 01-211 Warszawa, zarejestrowany w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr. KRS 0000115171, posiadający NIP 526-10-08-546 oraz kapitał zakładowy w wysokości 147 518 762 zł w całości wpłacony.

Wpływ na rozwój gospodarstw ma nie tylko finansowanie, ale i łatwy dostęp do nowych technologii. Klienci, którzy skorzystają z ww. promocji, otrzymają bezpłatny dostęp do narzędzi Premium na platformie agronomist.pl, tj. innowacyjnych narzędzi

zarządzania gospodarstwem, m.in. SatAgro, RolnikON, Agrivi.

Kampania potrwa od 24 stycznia do 31 maja br.

Szczegóły dostępne na stronie:

bnpparibas.pl/oferta-specjalna-dla-rolnikow

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „T.U.W.” jest na rynku ubezpieczeniowym jedną z nielicznych firm oferujących producentom rolnym ubezpieczenie upraw na zasadzie wzajemności ubezpieczeniowej.

W dzisiejszych czasach wystarczy krótka chwila, aby niesprzyjająca aura zniszczyła owoce Twojej ciężkiej pracy oraz majątek. Zachęcamy do kompleksowego ubezpieczenia majątku w Towarzystwie Ubezpieczeń Wzajemnych „T.U.W.” w celu zabezpieczenia się w przyszłości przed wystąpieniem ewentualnych zdarzeń losowych. W swojej działalności T.U.W. „T.U.W.” kieruje się zasadą wzajemności ubezpieczeniowej, zapewniając swoim Członkom poczucie bezpieczeństwa.

T.U.W. „T.U.W.” obchodzi w tym roku jubileusz 30-lecia i jest pierwszym zakładem ubezpieczeń, który w powojennej rzeczywistości rozpoczął działalność w formule wzajemnościowej. T.U.W. „T.U.W.” proponuje szeroką i różnorodną ofertę ubezpieczeniową, kierowaną zarówno do rolników indywidualnych oraz ich rodzin, jak i dużych producentów rolnych oraz przedsiębiorców sektora rolno-spożywczego.

Posiadanie kompleksowego ubezpieczenia może zabezpieczyć Twoje gospodarstwo rolne czy majątek przed finansowymi skutkami niekorzystnych zdarzeń losowych. Oferta ubezpieczeniowa T.U.W. „T.U.W.” dedykowana producentom rolnym obejmuje m.in.:

1. obowiązkowe oraz dobrowolne ubezpieczenie upraw rolnych od zdarzeń losowych, w tym realizowane z dopłatą z budżetu państwa do 65% składki,
2. ubezpieczenie zwierząt gospodarskich, w tym realizowane z dopłatą z budżetu państwa do 65% składki,

3. obowiązkowego ubezpieczenie budynków rolniczych,
4. ubezpieczenie OC rolnika,
5. kompleksowe ubezpieczenie „Bezpieczna Zagroda”.

Szczególnie teraz, gdy już za chwilę rozpocznie się wiosna, a pogoda umożliwi wegetację roślin oraz pozwoli na rozpoczęcie prac polowych, warto ubezpieczyć uprawy od niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.

Wybierając ubezpieczenie upraw w T.U.W. „T.U.W.”, możesz uzyskać, w ramach wybranego wariantu ubezpieczenia, możliwość ochrony produkcji roślinnej, adekwatną do zadeklarowanych (rzeczywistych) wartości plonów, od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez grad, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, deszcz nawalny, suszę, huragan, obsunięcie się ziemi, lawinę i piorun, a za dodatkową składkę może być on rozszerzony o ryzyko ognia.

T.U.W. „T.U.W.” ubezpiecza rośliny oraz plony roślin rolniczych i ogrodniczych, uprawianych zarówno w gruncie, jak i pod osłonami. Umowa ubezpieczenia upraw może obejmować ochroną, w okresie od zasiewu lub wysadzenia roślin do ich zbioru plonu, uprawy roślin zbożowych, oleistych, okopowych bulwiastych i korzeniowych, specjalnych (tytoń, chmiel i rośliny energetyczne), strączkowych i motylkowych drobnonasiennych, włóknistych, zielarskich, ozdobnych i warzyw, zarówno uprawianych w gruncie, jak i w szklarniach

lub pod namiotami foliowymi, owoców i nasadzeni drzew i krzewów owocowych oraz roślin jagodowych, trwałych użytków zielonych, a także każdą inną nietypową uprawę – w takim przypadku T.U.W. „T.U.W.” może przygotować indywidualną ofertą ubezpieczenia, „skrojoną na miarę” potrzeb danego rolnika.

Wyplata odszkodowania, na podstawie zawartej umowy ubezpieczenia, może stanowić rekompensatę poniesionych strat wskutek zniszczenia ubezpieczonego plonu lub roślin.

Umowa ubezpieczenia, poprzez możliwość uzyskania stosownego odszkodowania, pomaga zachować płynność finansową gospodarstwa, nawet w przypadku zniszczenia całej produkcji roślinnej, pod warunkiem jednak że rolnik daną uprawę w odpowiednim momencie (z wyprzedzeniem) ubezpieczył.

Dzięki ubezpieczeniu upraw w T.U.W. „T.U.W.” spełniasz również obowiązek ubezpieczenia minimum połowy swoich upraw od co najmniej jednego z ryzyk związanych z niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi, np. od ujemnych skutków przezimowania, gradu, przymrozków wiosennych, huraganu, deszczu nawalnego, suszy.

Dlatego już wkrótce T.U.W. „T.U.W.” rusza ze sprzedażą ubezpieczeń upraw z dopłatą z budżetu państwa do składki.

Informacja stanowi materiał promocyjny Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „T.U.W.” z siedzibą: 02-793 Warszawa, ul. Raabego 13.

ROLNIKU... PRZEDSIĘBIORCO!

Zachęcamy do umieszczania w naszym „Echu Zachodniopomorskiej Wsi...” swoich reklam! Docieramy jako **bezpłatny** miesięcznik do rolników, instytucji okołorolniczych, szkół i urzędów.

Warto – ceny bardzo przystępne!

Szczegóły:

tel. 91 484 40 72, e-mail: izba@zir.pl

tel. 94 346 05 14, e-mail: koszalin@zir.pl

UWAGA!

ZAMÓW REKLAMĘ JUŻ TERAZ!